

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

การพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนน่าอยู่ยั่งยืนโดย
การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

นายธนวัฒน์ ไวยนันท์

เจ้าหน้าที่งานรักษาความสะอาดชำนาญงาน

ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขตดินแดง

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๔๒
สถาบันพัฒนาทรัพยากรบุคคลกรุงเทพมหานคร
สำนักงาน ก.ก.
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๑. หัวข้อ การพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนน่าอยู่ยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

๒. ความสำคัญของการศึกษา / ที่มาของการนำเสนอ

เขตดินแดงมีประชากรจำนวนมากและมีประชากรแฝงที่เข้ามาอาศัยประกอบอาชีพในพื้นที่เขตดินแดง มากถึง ๓ ใน ๔ ของประชากรตามทะเบียนบ้าน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยตามลักษณะชุมชนชาวแฟลตซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของการเคหะแห่งชาติ นอกจากนั้นยังมีชุมชนที่เข้าไปบุกรุกพื้นที่เอกชนและพื้นที่ ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย สภาพชุมชนมีลักษณะที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางและหนาแน่นมาก และมีการย้ายถิ่นอพยพเข้าออกพื้นที่ตลอดเวลา ทำให้ประชากรขาดจิตสำนึกรักท้องถิ่น ก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญในการจัดการมูลฝอย การรักษาความสะอาด การจัดระเบียบหาบเร่แผงลอยจากผู้ค้ารายย่อย เนื่องจากการใช้พื้นที่ในเชิงพาณิชย์ตลอดเวลา ทำให้เกิดผลกระทบตามมาในทุก ๆ ด้าน การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ต้องอาศัยความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ภายในเขตดินแดง ประชาคม องค์กรต่าง ๆ ผู้นำชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมผลักดันให้เกิดความร่วมมือร่วมใจพัฒนาพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัยให้สะอาด มีระบบสุขาภิบาลและภูมิทัศน์ที่ดี สภาพแวดล้อมดี เป็นชุมชนน่าอยู่ส่งผลให้เขตดินแดงเป็นเมืองที่น่าอยู่

ชุมชนที่จัดทะเบียนเป็นชุมชนตามระเบียบกรุงเทพมหานครในพื้นที่เขตดินแดงมีจำนวน ๒๓ ชุมชน มีประธานชุมชนเป็นผู้นำหลักในการพัฒนาชุมชน และกรรมการชุมชนเป็นคณะกรรมการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน โดยฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมเป็นผู้ประสานงานพัฒนาชุมชน โดยมีฝ่ายต่าง ๆ ในสำนักงานเขตและภาคีเครือข่ายภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนสนับสนุนการทำการกิจกรรมพัฒนาชุมชน ซึ่งที่ผ่านมาการจัดกิจกรรมของชุมชนต่าง ๆ ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาค่อนข้างน้อย และผู้นำชุมชนยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาด้านการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อชุมชนน่าอยู่ ยังมีปัญหาขยะ น้ำเสีย ท่อระบายน้ำอุดตัน สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ดังนั้นจึงควรส่งเสริมเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้เป็นกลไกหลักในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมในชุมชน โดยพัฒนาความร่วมมือของคนในชุมชนและภาคีเครือข่ายภายนอกในการพัฒนากิจกรรมการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมชุมชนด้วยการจัดการขยะ น้ำเสีย และระบบสุขาภิบาลต่างในชุมชนให้ชุมชนมีความสะอาด น่าอยู่ เพื่อประชาชนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนให้มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓.๒ เพื่อปลูกจิตสำนึกในระดับครัวเรือนในการร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนเพื่อสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชน

๓.๓ เพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ผู้นำชุมชนร่วมเป็นเครือข่ายอาสาพัฒนาชุมชนให้สะอาด ภูมิทัศน์ดี เป็นชุมชนน่าอยู่ ปลอดภัย เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในชุมชน

๔. เป้าหมาย

๔.๑. จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนในพื้นที่เขตดินแดง ๒๓ ชุมชน ให้มีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย

๔.๒. จัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมแก่ผู้นำชุมชน ผู้นำผู้สูงอายุ ผู้นำเยาวชนให้เป็นแกนนำและอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน ๒๓ ชุมชน

๔.๓ พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนสิ่งแวดล้อมดีชุมชนน่าอยู่ ๑ เครือข่าย

๕. แนวคิด / หลักการที่ใช้ในการศึกษาแนวคิด

๕.๑ การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมด้วยการใช้ “SWOT”

SWOT คือ เทคนิคการวิเคราะห์ทางการตลาดของบริษัทตัวเองเพื่อสร้างรายได้เปรียบทางการตลาด SWOT ถูกใช้งานอย่างแพร่หลายครั้งแรกที่มหาวิทยาลัย Harvard ในสหรัฐอเมริกาในทศวรรษที่ ๑๙๖๐ และยังมีนิยามมาจนถึงทุกวันนี้คือ SWOT นั้นสามารถประยุกต์ใช้ได้ เพราะเป็นเครื่องมือสำหรับการวางแผนกลยุทธ์เบื้องต้น เพื่อใช้วิเคราะห์สถานการณ์ขององค์กรและกระบวนการทำงานของธุรกิจในปัจจุบัน รวมทั้งสร้างโอกาสใหม่ๆ ในอนาคตผ่านการวิเคราะห์ปัจจัย ๔ ประการ ได้แก่

๕.๑.๑. Strengths (จุดแข็ง) การวิเคราะห์หาจุดแข็งที่ทำได้ดีหรือปัจจัยต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดความแตกต่าง และสร้างข้อดีที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็้องค์กร หรือการทำงานของทีมงาน เช่น สภาพพื้นที่ กำลังคน ประชาชน ความรู้เฉพาะด้านกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เป็นต้นการวิเคราะห์หาจุดแข็งที่ทำได้ดีหรือปัจจัยต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดความแตกต่าง และสร้างข้อดีที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ว่าจะ เป็้องค์กร หรือการทำงานของทีมงาน เช่น สภาพพื้นที่ กำลังคน ประชาชน ความรู้เฉพาะด้านกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

๕.๑.๒. Weaknesses (จุดอ่อน) การวิเคราะห์ข้อด้อยสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาแล้วคิดหากลยุทธ์มาแก้ไขจุดด้อยที่พบเพื่อเปลี่ยนให้กลายเป็นจุดเด่นสำหรับการวิเคราะห์ Weakness นั้นจะมีความคล้ายคลึงกับ Strength เพราะเป็นด้านตรงข้ามกันเนื่องจาก Strength คือ จุดแข็งที่เรามีและจะนำเราไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จได้และ Weakness คือ สิ่งที่เป็นปัญหาข้อด้อยที่จะทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้การตั้งคำถามหรือวิเคราะห์เบื้องต้นมีความคล้ายคลึงกัน อาจสร้างคำถามเพื่อหาปัญหาที่แท้จริงให้เจอ

๕.๑.๓. Opportunities (โอกาส) การวิเคราะห์หาทางค้นพบโอกาสที่จะส่งผลดีต่อการดำเนินงาน การสร้างรายได้และการทำกำไรเพิ่มขึ้น โดยโอกาสถือเป็นปัจจัยจากภายนอกที่เกิดขึ้นเอง และมักมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

๕.๑.๔. Threats (อุปสรรค) การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของโครงการ เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้น เพื่อให้โครงการสามารถเดินไปได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งจุดประสงค์หลักของการท า SWOT Analysis เพื่อให้้องค์กร ธุรกิจหรือแม้กระทั่ง การประเมินการทำงานของพนักงานแต่ละคน ให้ออกมาเป็นภาพรวมของสถานการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ โดยเมื่อเราเข้าใจ Strength ของเรามากขึ้น ก็จะทำให้มองเห็น Opportunities กว้างกว่าเดิม ขณะเดียวกัน เมื่อเราค้นหา Threats ได้มากขึ้นเท่าใด Weaknesses ของเราก็จะชัดเจนขึ้นเช่นกัน ใน การแสวงหาโอกาส การติดตามข่าวสารหรือเทรนด์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกมีความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้มีองค์ ความรู้มากพอสำหรับคาดการณ์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และยังช่วยให้เราเตรียมตัววางกลยุทธ์ สร้างโอกาสให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายและอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ภาพที่ ๑ การวิเคราะห์ SWOT Analysis

ตารางที่ ๑ การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายใน

McKinsey Framework	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
๑. โครงสร้างองค์กร (Structure)	๑. มีโครงสร้างบังคับบัญชาและมีการมอบหมายงานอย่างชัดเจน	
๒. กลยุทธ์ (Strategy)	๑. ผู้บริหารเขตมีการกำหนดวิสัยทัศน์ยุทธศาสตร์ชัดเจน	
๓. ระบบ (System)	๑. มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศรองรับและตอบสนองการปฏิบัติงานกับประชาชน	
๔. สไตล์ (Style)	๑. ผู้บริหารให้การสนับสนุนการเรียนรู้ของบุคลากร ๒. มีวัฒนธรรมองค์กรการทำงานเป็นทีม ๓. มีบรรยากาศการทำงานที่ดี	๑. ไม่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
๕. บุคลากร (Staff)	๑. มีบุคลากรที่ได้เข้ารับการอบรมการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ๒. มีบุคลากรที่ได้เข้ารับการอบรม การใช้โปรแกรมการติดตามรถจัดเก็บมูลฝอย	๑. บุคลากรขาดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง
๖. ทักษะ (Skill)	๑. มีบุคลากรผู้มีประสบการณ์และมีทักษะ	๑. บุคลากรผู้ที่เคยได้รับการอบรมไม่มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้
๗. ค่านิยม (Shared Value)	๑. บุคลากรมี Service mind ๒. บุคลากรมีความซื่อสัตย์	

ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายนอก

SLEPT Analysis	โอกาส (Oppotonities)	อุปสรรค (Treat)
Social สังคม		๑.ประชาชนไม่เห็นถึงความสำคัญของการรักษาสภาพแวดล้อม ๒.ขาดวัฒนธรรมการเรียนรู้
Law กฎหมาย	พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕	
Economic เศรษฐกิจ		๑.มีการใช้จ่ายมากขึ้นทำให้มีขยะมากขึ้น
Politic การเมือง	มีนโยบายการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	
Technology เทคโนโลยี		๑.ขาดการสนับสนุนเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ในการให้เข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็ว

สรุปจากการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมด้วย SWOT analysis ทำให้ได้เห็นอุปสรรค (Treat) ประชาชนไม่เห็นถึงความสำคัญของการรักษาสภาพแวดล้อม และขาดวัฒนธรรมการเรียนรู้และจุดแข็ง (Strenght) คือ มีบุคลากรผู้มีประสบการณ์และมีทักษะ (TS) โดยจัดทำโครงการนี้ขึ้น

	STRENGTH	WEAKNESS
OPPORTUNITY	SO ใช้จุดแข็งไปคว้าโอกาส (กลยุทธ์เชิงรุก)	OW ใช้โอกาสไปแก้จุดอ่อน (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)
THREAT	ST ใช้จุดแข็งไปรับมือกับอุปสรรค (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)	WT แก้ไขจุดอ่อนและป้องกันอุปสรรค (กลยุทธ์เชิงรับ)

ภาพที่ ๒ การวิเคราะห์ TOWS Matrix

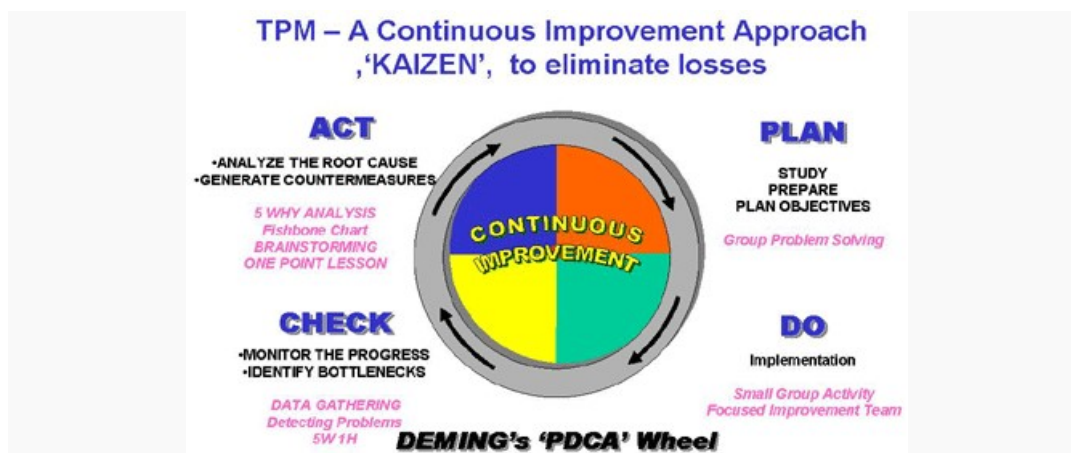
๕.๒ การวิเคราะห์ TOWS Matrix เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำหรับการสร้างกลยุทธ์ใหม่ จากสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร ที่มีการต่อยอดมาจาก SWOT Analysis ด้วยการจับคู่ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกขององค์กร เมื่อนำปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก มาจับคู่กัน จะทำให้เกิดเป็นการวิเคราะห์ของ TOWS Matrix ได้ออกมาเป็นกลยุทธ์ ๔ รูปแบบด้วยกัน ได้แก่

๕.๒.๑. กลยุทธ์เชิงรุก (SO) เป็นการจับคู่ระหว่าง Strength และ Opportunity (ใช้จุดแข็งร่วมกับโอกาส) กลยุทธ์ในส่วนนี้มีความสำคัญอย่างมากต่อการเติบโตของธุรกิจ เนื่องจากเป็น กลยุทธ์ที่เน้นสร้างผลลัพธ์ที่ให้ประโยชน์สูงสุด ผ่านการวิเคราะห์จุดแข็งของธุรกิจร่วมกับโอกาสที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันในตลาดให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากบางครั้งจุดแข็งของเราเพียง อย่าง เดียวอาจจะไม่สามารถส่งเสริมให้ธุรกิจเติบโตได้อย่างที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องมองถึงโอกาสใน ปัจจุบันหรือ โอกาสที่กำลังจะมาถึง เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างก้าวกระโดด หรือที่เรียกกันว่า “ถูกจุด ถูกเวลา”

๕.๒.๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) เป็นการจับคู่ระหว่าง Weakness และ Opportunity (ใช้โอกาสลดจุดอ่อน) ทุกธุรกิจล้วนมีจุดอ่อน ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องกระบวนการดำเนินงาน หรือการที่ ธุรกิจยังไม่เป็นที่รู้จักในตลาด โดยบางครั้งการลดจุดอ่อนอาจเป็นเรื่องของจังหวะเวลา ที่จะ เป็นตัวช่วยให้ธุรกิจแก้ไขจุดอ่อนหรือลดทอนจุดอ่อนของตนเองลงไป

๕.๒.๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) เป็นการจับคู่ระหว่าง Strength และ Threat (ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค) เป็นการใช้จุดแข็งที่มีอยู่มาป้องกันหรือหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น ไม่ ว่าจะ เป็นเรื่องทรัพยากรบุคคลหรือเครื่องมือในองค์กรก็ตาม เนื่องจากหลายองค์กรที่กำลังเติบโตอย่าง มาก มักมีความต้องการใช้จุดแข็งเพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์เชิงรุกเพียงอย่างเดียว จนอาจมองข้ามการนำจุด แข็ง มาเตรียมรับมือกับอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น ดังนั้นการวางกลยุทธ์ที่ดีไม่ใช่แค่เพียงการมุ่งไปข้างหน้า แต่ ยังจำเป็นต้องระมัดระวังตัวให้รอบด้าน เพราะมีฉะนั้นอาจทำให้ธุรกิจสะดุดหรือล้มได้

๕.๒.๔. กลยุทธ์เชิงรับ (WT) เป็นการจับคู่ระหว่าง Weakness และ Threat (แก้ไข จุดอ่อนและเลี่ยงอุปสรรค) กลยุทธ์แบบนี้จะแตกต่างจากอีก ๓ กลยุทธ์ที่กล่าวมาข้างต้น เนื่องจาก มีไว้ เพื่อรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ถ้าโหมเข้ามา ไม่ได้ใช้เพื่อหวังมุ่งไปข้างหน้า แต่เป็นกลยุทธ์เชิงรับ ที่มี ไว้เพื่อพยามสถานการณ์ของที่เกิดขึ้นไม่ให้แย่ลง ด้วยการพยามบรรเทาปัญหาหรือหลีกเลี่ยงไม่ให้ ปัญหาเกิดเพิ่ม คล้ายๆ กับกลยุทธ์เชิงป้องกัน ซึ่งบางครั้งเราอาจจะไม่จำเป็นต้องเดินหน้าทุกครั้ง แต่ ต้องหยุดเพื่อที่จะรอเวลาและโอกาสเหมาะสมให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อได้อย่างยั่งยืน หรือแม้แต่ กระทั่งการวางแผนรับมือด้วยการเปลี่ยนเส้นทาง รูปแบบการดำเนินงานบางอย่าง หรือทำ Rebranding ฉะนั้นอย่ากลัวการก้าวไปข้างหน้า ถ้าเราเตรียมพร้อมสำหรับช่วงเวลาที่จะเดินออกไป อย่างมั่นคงแล้ว

ภาพที่ ๓ วงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA : Plan-Do-Check-Act

๕.๓ หลักการกระบวนการคิดและปฏิบัติแบบ PDCA

PDCA คือแนวคิดซึ่งถูกคิดค้นโดย Dr. Edwards W. Deming เกี่ยวกับวงจร PDCA ที่เป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญสำหรับการวางแผนแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นที่นิยมใช้เป็นอย่างมากในประเทศญี่ปุ่น สามารถนำมาใช้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานขององค์กร เพราะหลักการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) นำมาประยุกต์ใช้ได้กับทุกงานแม้กระทั่งการดำเนินชีวิตประจำวันโดยหลักการ PDCA ประกอบไปด้วย ๔ ขั้นตอนดังนี้

๕.๔.๑ การวางแผนงาน และ กำหนดวิธีการ (Planning)

เป็นการวางแผนการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการทำงานที่ได้ผลงาน การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การพัฒนาสิ่งใหม่ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน การวางแผน กำหนดเป้าหมายในด้านการจัดการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนด้วยการสร้างเครือข่ายภาครัฐและผู้นำชุมชนและประชาชนในชุมชน

กำหนดวิธีการ

๑. เตรียมความพร้อมของฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ในด้านต่าง ๆ ที่ต้องใช้ในการดำเนินการ พร้อมทั้งประสานงานฝ่ายพัฒนาชุมชน ฝ่ายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๒. สร้างสื่อเพื่อการใช้เป็นช่องทางสื่อสาร ๒ อย่างดังนี้

๒.๑ เอกสารให้องค์ความรู้ในเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยประเภทต่างๆ

๒.๒ ระบบสื่อสารออนไลน์ ๑ ช่องทาง เพื่อใช้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่หรือคณะทำงานชุมชนในการติดต่อประสานงานกับผู้นำและภาครัฐ

๓. กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน

๕.๔.๒.การลงมือปฏิบัติ (Do)

ขั้นตอนนี้คือการลงมือปฏิบัติตามแผนงานและวิธีการที่กำหนดไว้อย่างมีวินัย ทักษะการบริหารต่างๆ เช่น การบริหารเวลาให้เป็นไปตามแผน การประชุมเพื่อตรวจสอบความคืบหน้า การมอบหมายเพื่อแบ่งเบาภาระ ดังนี้

๑. ศึกษาข้อมูลจำนวนหลังคาเรือน จำนวนประชากร ในชุมชน
๒. ลงพื้นที่สำรวจประเภทขยะมูลฝอยและการคัดแยกในปัจจุบันจำนวนปริมาณขยะมูลฝอยที่จัดเก็บอยู่ในปัจจุบัน
๓. ทำแผนการจัดอบรมให้องค์ความรู้กับประชาชนในชุมชน
๔. ลงพื้นที่ให้ความรู้ในชุมชนหรือ หมู่บ้านจัดสรร เป็นต้น พร้อมนำสื่อให้ความรู้ในเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยและการนำมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด พร้อมระบบสื่อสาร ๑ ช่องทาง ไปเผยแพร่ในกลุ่มเป้าหมาย และเชิญชวนให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่ม

๕.๔.๓.การตรวจสอบ (Check)

หลังจากเริ่มลงมือไปได้สักระยะต้องเริ่มทำการตรวจสอบความคืบหน้าของสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติ ไปนั้นว่าเป็นไปตามแผนงานหรือไม่ ซึ่งสิ่งที่จะบ่งบอกได้คือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ ถ้าจุดที่เราตรวจสอบได้ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดที่ตั้งไว้หรือดีกว่าแสดงว่าวิธีการที่เลือกใช้นั้นยังคงถูกต้อง แต่ถ้าตรวจสอบออกมาแล้วปรากฏว่าต่ำกว่าตัวชี้วัดที่ตั้ง ถือเป็นสัญญาณเตือนว่ามีความผิดปกติบางอย่างเกี่ยวกับแผนงานหรือวิธีการที่กำหนดไว้ การออกส่งเสริมและประชาสัมพันธ์แล้ว ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ทำการตรวจสอบยอดสมาชิก พร้อมเข้าดำเนินการ และเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำกับชุมชน โดยทำเป็นฐานข้อมูลเชิงเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับที่ผ่านมา

๕.๓.๔.การปรับปรุง (Act / Action)

เมื่อครบระยะเวลาการดำเนินงาน ให้ทำการเก็บข้อมูลนำสถิติด้านต่างๆมาประมวลผล หากผลออกมาเป็นไปตามแนวทางกับแผนงานที่วางไว้ ก็ให้คงแผนงานเดิมไว้ แต่หากว่าไม่เป็นไปตามแผนต้องมีการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนวิธีการบางอย่างเพื่อให้ผลลัพธ์กลับมาอยู่ในแผนงานหรือเส้นทางสู่เป้าหมายตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในครั้งแรก ซึ่งกระบวนการปรับปรุงเริ่มจากการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่เราวางแผนหรือกำหนดไว้ ว่าเกิดจากองค์ประกอบหรือปัจจัยภายใน/ภายนอกใดบ้าง แล้วจึงมากำหนดมาตรการแก้ไข ปรับปรุงต่อไป

๕.๔ นโยบายที่ ๔ สิ่งแวดล้อมดี

๕.๔.๑ นโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์)

๑) นโยบายที่ ๑๓ รณรงค์สิทธิ และระเบียบวินัยพลเมืองในเรื่องจราจร ความสะอาด คอรัปชั่น สิ่งแวดล้อม

๒) นโยบายที่ ๒๒ สร้างต้นแบบการแยกขยะ ต่อยอดให้การแยกขยะระดับเขตสมบูรณ์ครบวงจร

๓) นโยบายที่ ๒๓ สภาพแวดล้อมเมืองดี จุดทิ้งขยะถูกสุขอนามัย ไม่มีขยะตกค้าง

๔) นโยบายที่ ๒๔ มุ่งเน้นแยกขยะต้นทางและขยะเปียกจากองค์กรแบบมุ่งเป้า

๕.๔.๒ แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๒.๑ คุณภาพสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๕.๔.๓ ชุมชนน่าอยู่ หมายถึง ชุมชนสะอาด มีระบบสุขาภิบาลและภูมิทัศน์ที่ดี สภาพแวดล้อมดี

๕.๕ หลักบริหารของ ๔M คือ

หลักการ ๔M เป็นกลุ่มปัจจัย (Factors) เพื่อนำไปสู่การแยกแยะปัญหาสาเหตุต่างๆเพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดี ประกอบด้วย

๑. Man หรือคน = การบริหารกำลังคน

ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ต้องมีการคัดเลือกบุคคลากรที่มีความสามารถด้านการคัดแยกขยะมูลฝอยการนำมาใช้ประโยชน์ อย่างเหมาะสม และมีการอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง

๒. Money หรือ เงิน = การบริหารเงิน

กรุงเทพมหานคร ต้องมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนภารกิจ ทางด้านการบริหารโครงการในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินการให้ประสบผลสำเร็จ

๓. Materials หรือ วัสดุ

การบริหารวัสดุในการดำเนินงาน ต้องมีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ต้องใช้ในการกิจด้านคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างเพียงพอ เหมาะสม สามารถใช้งานได้หลายภารกิจอันจะช่วยให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสิ้นเปลืองน้อยที่สุดไปพร้อมๆกัน

๔. Management หรือ การจัดการ

การจัดการ คือกระบวนการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่ รวมทั้งทุกอย่างเข้าด้วยกันเป็นเรื่องของการจัดการ คน เงิน วัสดุ จัดการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

๕.๖ หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน

หลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามา มีส่วนร่วมกับภาครัฐ ซึ่งสามารถจะแบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๑. การให้ข้อมูลข่าวสาร Inform ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่าง ๆ

๒. การรับฟังความคิดเห็น Consult เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐ ด้วยวิธีต่าง ๆ

๓. การเกี่ยวข้อง Involve เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือรวมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูล ความคิดเห็น และความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการบริหารงานของภาครัฐ จัดให้มีการประชุม โดยเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีการจัดตั้งคณะทำงาน เพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย การคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องส่วนใดมีข้อเสนอแนะที่อยู่นอกเหนือในรายละเอียดของโครงการแต่เมื่อวิเคราะห์แล้วเห็นว่าเป็นเนื้อหาที่ควรเพิ่มเติมก็จะนำมาเป็นในส่วนคำแนะนำเพิ่มเติมและจะเผยแพร่ให้ทุกส่วนรับทราบด้วยต่อไป

๔. ความร่วมมือ Collaboration เป็นการให้กลุ่มประชาชน ผู้แทนมีส่วนร่วม โดยเป็นขั้นตอนของการตัดสินใจ และมีการดำเนินกิจกรรม ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาเป็นคณะทำงานในเรื่องดังกล่าวอย่างเต็มที่

๕. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน Empower เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมผู้ตัดสินใจ มากขึ้น หรือที่เรียกว่า "การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม"

ประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

๑. คุณภาพของการตัดสินใจดีขึ้น
๒. ใช้ต้นทุนน้อยและลดความล่าช้าลง
๓. การสร้างฉันทามติ
๔. การนำไปปฏิบัติได้ง่ายขึ้น
๕. การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า
๖. การคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม
๗. การคาดการณ์ความห่วงกังวลและทัศนคติ
๘. การพัฒนาภาคประชาสังคม

นัดประชุมครั้งแรกเพื่อแนะนำ
โครงการให้ประชาชนร่วม
คิดและตัดสินใจในการ
จัดการขยะในชุมชน

๕.๗ เครือข่าย และการบริหารเครือข่าย

เครือข่าย (Network) คือ การเชื่อมโยงของคน กลุ่มของคน หรือกลุ่มองค์กรที่สมัครใจที่จะดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ภายใต้เป้าหมายและวิธีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระเท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกันประกอบด้วย

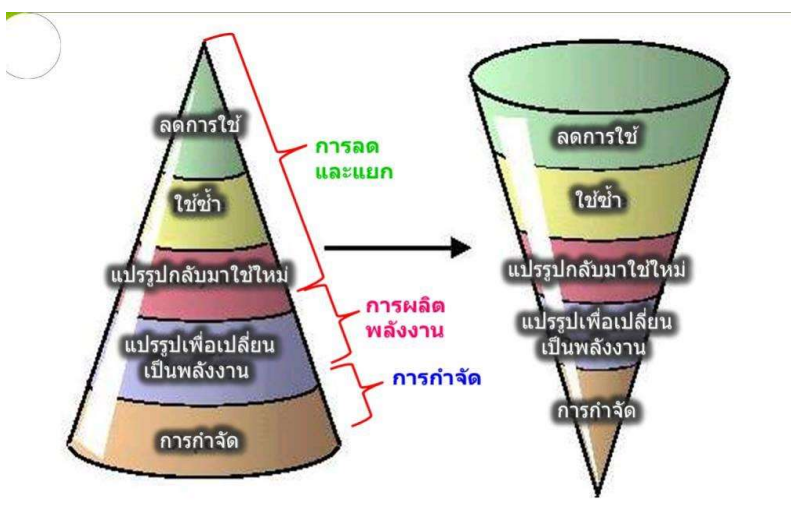
๑. ประชาชนทั่วไปในชุมชน ด้วยเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด
๒. ผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้านจัดสรร เป็นกลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่เพราะมีศักยภาพในการดำเนินการด้วยตนเองเพียงแต่ขาดเรื่องความรู้ในบางจุดเท่านั้น เมื่อให้ความรู้คำแนะนำที่ถูกต้องกับเขาในการเป็นผู้นำกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จได้
๓. ฝ่ายพัฒนาชุมชน ในการส่งเสริมการจัดตั้งหรือรวมกลุ่มผู้นำชุมชนในการทำกิจกรรมต่างๆ
๔. ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ดำเนินการส่งเสริมองค์ความรู้ในการสร้างต้นแบบการคัดแยกขยะ การบริหารจัดการปรับแต่งภูมิทัศน์โดยรอบชุมชน อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีพนักงานสวนสาธารณะที่รับผิดชอบจำนวนมากที่จะเข้าให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกันดำเนินโครงการให้สำเร็จ
๕. ฝ่ายโยธา ดำเนินการด้านท่อระบายน้ำ และไฟฟ้าส่องสว่าง
๖. ฝ่ายเทศกิจ ดำเนินการตรวจพื้นที่ความปลอดภัย จับปรับผู้ทิ้งขยะลักลอบทิ้งนอกจุดทิ้งขยะ
๗. หน่วยงานภาครัฐภายนอกเช่น สถานีตำรวจประจำพื้นที่ ในการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชนกับภาครัฐภายนอกในการดูแลความปลอดภัย และยาเสพติด

๖. แนวทางการดำเนินการ / ระยะเวลา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

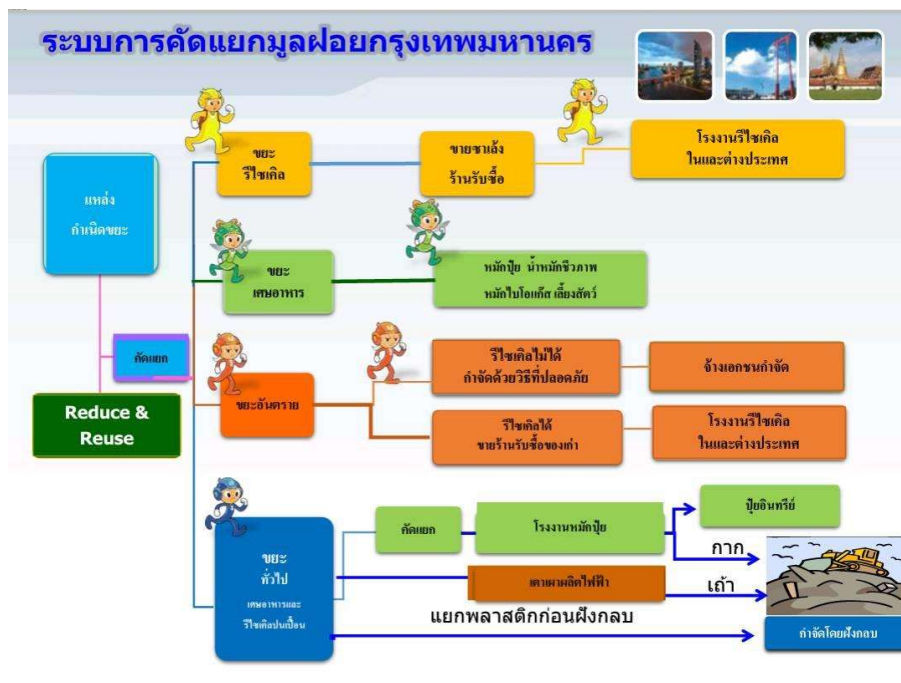
แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน มีดังนี้

๖.๑ การเตรียมการและวางแผน (Plan)

๖.๑.๑ ศึกษาสภาพแวดล้อมในชุมชน การใช้ชีวิตในเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานคร ที่อยู่อาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่น แออัดกัน อย่างมาก ปริมาณมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ฝังกลบหายาก เพราะมีพื้นที่จำกัด ขาดกลไกทางกฎหมายที่เหมาะสมในการควบคุมและคัดแยกขยะมูลฝอย ปัญหามูลฝอยตกค้างจากการทิ้งนอกเวลา ระบบการจัดการมูลฝอยยังไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องมีระบบการจัดการมูลฝอยอย่างครบวงจรดำเนินการลดขยะมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด ตามหลัก ๓Rs การเก็บขน การขนส่ง และการกำจัดมูลฝอย การควบคุมเพื่อลดปริมาณมูลฝอยให้เหลือน้อยที่สุดและนำกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด กำหนดแผนงานการสนับสนุนและส่งเสริมประชาสัมพันธ์อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้องให้กับชุมชนสามารถดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะที่ต้นทาง มีหลักการCBM ในการจัดการชุมชนดังนี้

๖.๑.๒ ศึกษาแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลง การดำเนินการไปสู่การเปลี่ยนแปลง ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ทำให้ชุมชนบริเวณนั้นๆ มีคุณภาพ น่าอยู่อาศัย น่าใช้ชีวิต โดยวิธีการต่างๆ ในการชักจูงใจเน้นการมีส่วนร่วม ความตระหนักถึงความสำคัญในการลดปริมาณขยะจากต้นทางที่แหล่งกำเนิดของประชาชน ยังคงมีความคิดเห็นส่วนตัวที่แตกต่างกันประกอบกับมาตรการของภาครัฐที่ยังไม่เอื้อต่อการตัดสินใจของ คนในชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครเท่าที่ควร แต่ปัจจุบันก็มีแนวโน้มถึงการเปลี่ยนแปลงอยู่บ้าง คาดว่าในอนาคต อาจจะมีความเป็นไปได้ที่ชุมชนจะเกิดความรู้ ความเข้าใจ จากกระบวนการส่งเสริมให้ความรู้กับชุมชน อำนวยความสะดวก ติดต่อประสานงานมีการทำงานร่วมกันระหว่างภาคประชาชนกับภาครัฐหรือเอกชน

กิจกรรม 3 R >> ลดการเกิดขยะ (Reduce)

กิจกรรม 3 R >> การใช้ซ้ำ (Reuse)

ส่งเสริมการนำสิ่งของเหลือใช้มาใช้ประโยชน์โดยประดิษฐ์เป็นสิ่งของใช้ประโยชน์
ในบ้านหรือขาย

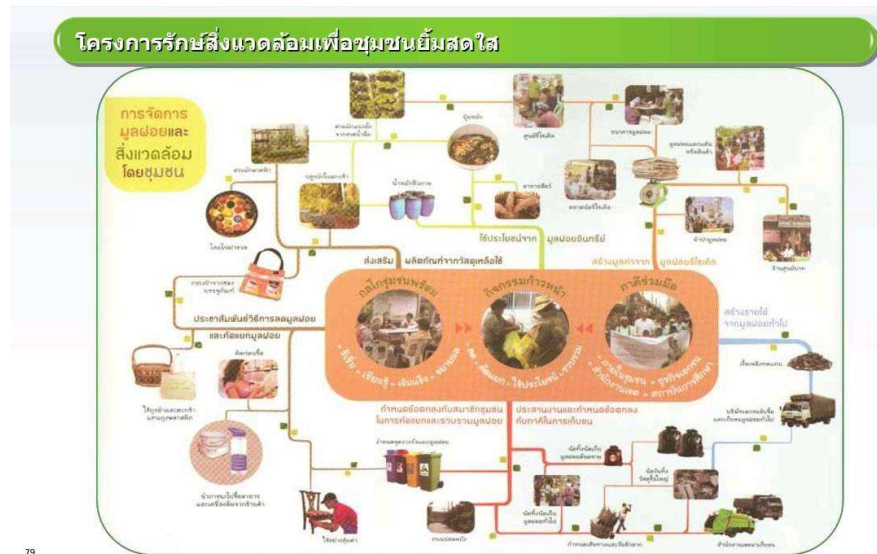
กิจกรรม 3 R >> การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

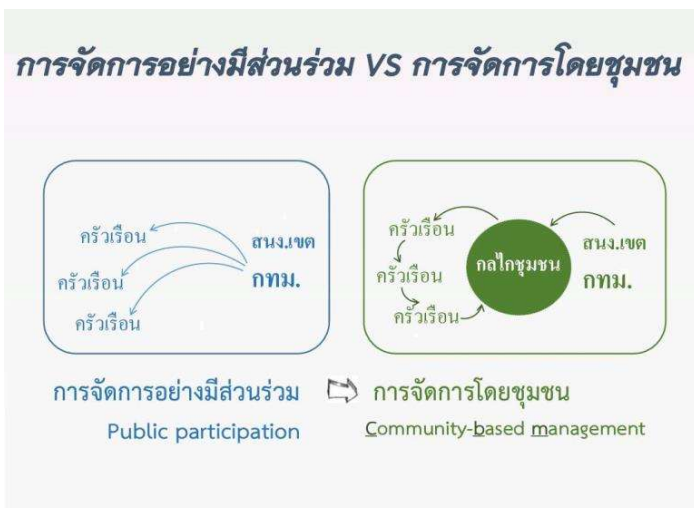
ส่งเสริมตลาดนัดรีไซเคิล ธนาคารขยะ คัดแยกขยะเล็ง รกรับซื้อ
หรือร้านค้าของเก่า

๖.๑.๓.การจัดเก็บขยะมูลฝอยอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพอย่างเป็นระบบ ปัญหาการจัดเก็บขยะอย่างมีประสิทธิภาพปรับปรุงเส้นทางการจัดเก็บโดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ สร้างวินัยและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องการกำจัดโดยมีผลกระทบต่อสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

๖.๑.๔.การจัดมูลฝอยอย่างถูกลักษณะไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ชยะอันตราย มีความจำเป็นต้องคัดแยกจากแหล่งปนเปื้อนหรือแหล่งน้ำธรรมชาติและกำจัดอย่างถูกวิธี สิ่งที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์การนำกลับมาใช้ใหม่ กระบวนการใช้ซ้ำ การใช้เซลล์ ประหยัดค่าใช้จ่าย ลดขยะที่นำมาฝังกลบให้น้อยที่สุด และได้ผลพลอยได้เป็นพลังงาน มีรายได้กลับสู่ครัวเรือน ตามหลัก 3Rs โดย การคัดแยกขยะแต่ละประเภท

๖.๒. จัดเจ้าหน้าที่หรือคณะทำงานเป็นพี่เลี้ยงให้กับชุมชนเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานตามแผนให้ประสบความสำเร็จ ผ่านทางกลไกชุมชน กิจกรรม และภาคีความร่วมมือ

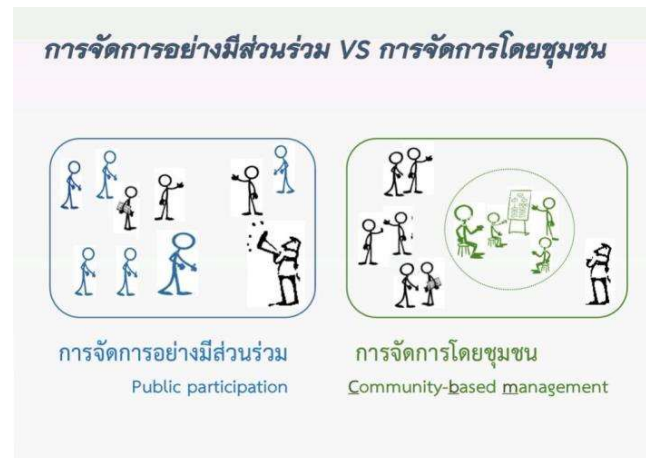

๖.๓. จัดกิจกรรมการจัดการคัดแยกขยะที่ต้นทางในระดับครัวเรือนหรือกลุ่มครัวเรือน เช่น การคัดแยกขยะในครัวเรือน เพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ได้มากขึ้น การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักจากเศษพืชผักผลไม้ เศษอาหาร เป็นต้น

๖.๔.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน การกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในทุกครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรม

๖.๕.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน กลุ่มจิตอาสาและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาความสะอาดพื้นที่สาธารณะชุมชน เช่น ถนน คูคลอง วัด โรงเรียน ลานกีฬา พื้นที่รก

๖.๕.ฝ่ายโยธา ดำเนินการด้านขุดลอกท่อระบายน้ำ และไฟฟ้าส่องสว่าง

๖.๖. ฝ่ายเทศกิจ ดำเนินการตรวจพื้นที่ความปลอดภัย จับปรับผู้ทิ้งขยะลักลอบทิ้งนอกจุดทิ้งขยะ

๖.๗. หน่วยงานภาครัฐเช่น สถานีตำรวจประจำพื้นที่ ในการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชนกับภาครัฐภายนอกในการดูแลความปลอดภัย และยาเสพติด และสถานีดับเพลิงและกู้ภัย อบรมฝึกซ้อมดับเพลิงให้กับประชาชน

รูปแบบการจัดการมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน

รูปแบบการจัดการมูลฝอยและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน

กลไกชุมชนพร้อม

- ▶ นิติบุคคลอาคารชุด
- ▶ คณะกรรมการชุมชน
- ▶ คณะทำงานสิ่งแวดล้อม
- ▶ กลุ่มรีไซเคิล
- ▶ กลุ่มแม่บ้าน
- ▶ กลุ่มเยาวชน
- ▶ กลุ่มผู้สูงอายุ
- ▶ กลุ่มบุคคลที่ชุมชนยอมรับ
- ▶ ฯลฯ

การจัดการของขายได้

- คัดแยกตั้งแต่ระดับครัวเรือน
- จัดตั้งจุดรวบรวมในชุมชน/ศูนย์จัดการ:
 - ตลาดนัด
 - ธนาคารขยะ
 - ร้านรับซื้อขนาดเล็ก
- จัดให้มีกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

๖.๖.ติดตามกิจกรรมและประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ระยะเวลาการดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. สำรวจข้อมูล	←→											
๒. ออกแบบและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์		←→										
๓. ประชาสัมพันธ์				←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
๔. ติดตาม				←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
๕. ประเมินผล												←→
๖. สรุปรายงานผู้บริหาร												←→

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๑. ผู้นำชุมชน
๒. ประชาชนในชุมชน
๒. เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ
๓. หน่วยงานราชการ ได้แก่ สำนักงานเขต หรือฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ฝ่ายพัฒนาชุมชน ฝ่ายโยธา ฝ่ายสิ่งแวดล้อม ฝ่ายเทศกิจ สถานีตำรวจ สถานีดับเพลิงและกู้ภัย

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

๗.๑. ชุมชนในพื้นที่เขตดินแดงมีสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์ที่ดี ด้วยการมีส่วนร่วมพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนของชาวชุมชน

๗.๒. ชาวชุมชนในพื้นที่ดินแดงมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการสิ่งแวดล้อมและร่วมเป็นแกนนำและอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน

๗.๓ เขตดินแดงมีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนสิ่งแวดล้อมดีชุมชนน่าอยู่ในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

๗.๔ ประชาชนในชุมชนมีสุขภาวะอนามัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี

๘. งบประมาณ

-ไม่ใช้งบประมาณใดๆ-

๙. แนวทางการติดตามผลและประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือ ระดับผลลัพธ์ (Outcome)

- ตัวชี้วัดผลผลิต (Output) คือ
- ปริมาณจำนวนน้ำหนักรวบรวมได้ลดลง
- ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลลัพธ์ (Outcome)
- ร้อยละของของการคัดแยกขยะมูลฝอยของประชาชนทำให้ปริมาณขยะลดลง
- จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด

๑๐. ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการตามโครงการเนื่องจากมีพื้นที่ที่มีจำกัดอาจจัดสถานที่ว่างหรือจัดสถานที่รวบรวมในการทำกิจกรรมในการคัดแยกขยะมูลฝอยหรือการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยที่เหมาะสมร่วมกันในชุมชนเพื่อสะดวกในการดำเนินการตามโครงการ